

Új zenei lendület, régi értékek

Dubóczy Gergely programszerkesztésről,
repertoárról, láthatóságról

Réfi
Zsuzsanna



Összművészeti előadások, repertoárfriessítés, rangos vendégművészek meghívása, a kapcsolattartás új fajtái a publikummal - Dubóczy Gergely témerek tervvel látott munkához Szegeden. A zenekar frissen kinevezett művészeti vezetőjeként új zenei lendületet szeretne adni a társulatnak, s nagyon örül annak, hogy az összes elképzelését Gyüdi Sándor igazgató is támogatja. Úgy érzi, hogy az öt esztendőre szóló megbízatás elegendő időt jelent a hosszútávú építkezéshez, s kíváncsian várja, mire jutnak közösen az izgalmas egyéniségekből álló, rengeteget muzsikáló társulattal. A dirigenssel szegedi célokról, feladatokról, valamint karrierútról is beszélgettünk.

– *Valóban egyetlen közös koncertjük volt a szegedi felkérés előtt?*

– Igen, viszont abból a próbafolyamatból és koncertből rengeteg fontos dolog kiderült, hiszen egy magyar-francia műsort játszottunk, és modern magyar mű mellett szerepelt például Debussy La Mer-je is, ami az egyik csúcsa a zeneirodalomnak. Jó hangulatú volt a tavalyi közös munka, és nagyon szerettem, hogy a muzsikos kollégák milyen figyelemmel fordultak a darabok felé a próbán. Egy szeretetreméltó és elhivatott társulatot ismertem meg a szegedi zenekarban. A hangversenyt követően kezdtünk el beszélgetni arról, hogy mi volna, hogyha szorosabbra fűznénk az együttműködést... Nagyon megtetszett a város is, arról nem is beszélve, hogy már az első közös muzsikálás után azt éreztem, hogy témerek lehetőség rejlik még az együttesben, annak ellenére, hogy a zenekar már így is hatalmas feladatot lát el.

– *Olvastam már interjúkban a terveiről, amelyek között a repertoár bővítése, a közönséggel való kommunikáció megújítása és rangos vendégművészek meghívása is szerepel.*

– A pályázatban is azt írtuk Gyüdi Sándorral, hogy a régi értékek mellett új szempontokra, irányokra is szükség van, a megőrzendő hagyományok mellett új zenei lendületre.

Többek között az is a feladatom, hogy új gondolatokat hozzak, hogy színesebb legyen a repertoár, erősebben nyissunk a kortárs művek felé, intenzívebben ápoljuk a külföldi kapcsolatokat. Fontos, hogy a városi partnerintézményekkel is minél több közös projekt szülessen, már csak azért is, mert számos összművészeti előadás köthető a nevemhez, és várják is tőlem, hogy ilyen jellegű programokat is műsorra tűzzünk a Szegedi Szimfonikusokkal. Művészeti vezetőként az őszi bemutató hangversenyen Mahler I. szimfóniáját vezényeltem, ami persze egy fantasztikus és grandiózus zene, a zenekar nagy sikert is aratott vele, de az is jellemző a város hangulatára, hogy másnap az egyik muzsikusra rádudáltak az utcán, gratulációkat kiabálva. Ez egy rendkívüli visszajelzés. Ilyen légkörben tiszta öröm a jövő megtervezése. Az idei szezont már amennyire lehetett, én terveztem, de egyrészt mindenről egyeztetünk Gyüdi Sándorral, másrészt azért ez egy átmeneti évad, hiszen tavasszal zajlott az igazgatóválasztás, így nem volt sok idő minderre. Majd a következő szezónkál...

– *Az öt esztendő - amelyre a megbízása szól - már elég idő az építkezésre.*

– Így van, és természetesen vannak is hosszú távú terveim. az eddigi hagyományos repertoár folytatása mellett. Nyáron egy barokk műsor nagy tetszést aratott, és a közönség jelezte, hogy több ilyen koncertet is szívesen hallana, úgyhogy tervezzük egy barokk-klasszikus sorozat elindítását. Más alternatív helyszíneken szeretnék még speciális programokat, az ensemble illetve a kortárs repertoár felé is határozottan nyitni fogunk. Bár Magyarország harmadik legnépesebb városa, Szegeden sajnos egyelőre nincs koncertterem. Viszont most terveztetünk a színházba egy hangvetőt, hogy a terem hangzását optimalizáljuk. Olyan közösség és műhely építése a cél, ahol a koncertek országos eseményszámba mennek, amikért megéri elutazni Szegedre is. Persze az is fontos, hogy mindarról, ami az együttesnél zajlik, a közönség is tudomást szerezzen, így tervezzük a honlap megújítását, és a közösségi média használata is hangsúlyosabbá válik majd. Szeged egyetemi város, így lényeges, hogy célzott programokkal meg tudjuk szólítani a fiatal felnőtteket, akik közül egyébként sokan már a Mahler-koncertre is eljöttek. Fontos, hogy a zenekari művészeket is megmutassuk, hogy személyessé tegyük ezt a kapcsolatot, hiszen a társulat nem arctalan figurákból álló hanggyár, hanem művészek közössége, akik azért dolgoznak, próbálnak és muzsikálnak, hogy a közönségnek maradandót nyújtsanak.

– *Ahogy említette, a közönségnek éreznie kell, hogy megszólítja a zenekar.*

– Igen, és persze jó koncerteket kell adni. Ha a zenekar sugárzik, a színpadon történet intenzitása és a zene biztosan magával ragadja a koncertlátogatót, aki alig várja majd, hogy visszatérhessen a következő hangversenyre. Természetesen olyan programtípusokat kell összeállítanunk, melyek alkalmazkodnak a helyi, illetve a 21. századi kultúrafogyasztási szokásokhoz, de ezt meg lehet oldani különösebb megalkuvás nélkül is, ráadásul egy vidéki zenekarnak megvan az az adottsága, hogy egyszerre sokféle igényt tud kiszolgálni, tehát ez a kozmopolita arculat a zenekart csak még flexibilisebbé és kreatívabbá teszi. Sok fronton kezdtünk el együtt gondolkodni, és fantasztikus, hogy Gyüdi Sándor mindenben partner, még nem volt eddig egyetlen olyan ötletem sem, amelyre nemet mondott volna. Olyan persze van, ami csúszik, de hát mindent a maga idejében.. Viszont már az idei évadban is a hazai zenei élet legnagyobb sztárjai jönnek hozzánk. Olyan vendégelőadókat hívunk, akik inspirálják a zenekart és a közönséget, és a műsorszerkesztésnél már most is figyeltünk arra, hogy minden műsorban legyen valami szokatlan, amit ritkábban hallhatnak a szegedi koncerthallgatók.

– *Viszont az anyagi helyzete az együttesnek nem túl rózsás...*

– A kiegészítő támogatások elosztásánál a zenekar méretéhez, regionális szerepének súlyához és az elvégzett munka mennyiségéhez képest is rettenetesen kevés támogatást kapott. Ezek egyenként is elég indokot jelentenek a magasabb összegre, de együtt nézve rémisztó igazán a kontraszt; a döntéshozók mintha nem lettek volna tudatában annak, hogy ez az együttes gyakorlatilag két zenekarnyi munkát lát el. Emiatt óhatatlanul feladatomnak érzem azt is, hogy gondolkodjak én is a zenekar finanszírozásán, találjak még forrásokat, további együttműködések, amik a zenekar helyzetét is valamelyest javítani tudják. Ahogy Gyüdi Sándor eddig is tette, továbbra is folyamatosan dolgozunk azon, hogy a zenekar anyagi háttérét biztosabbá tegyük.

– *Hogyan látja a saját dirigensi pályáját tekintve ezt a mostani felkérést?*

– Nagyon fontos munka, hiszen a Szegedi Szimfonikusok izgalmas helyzetben lévő együttes, ráadásul az egyik legnagyobb társulat itthon. Egy egyetemi városban működik, ahol az operajátszásnak és a zenés színháznak komoly hagyománya van, ott van a Szegedi Szabadtéri Játékok, a Kortárs Balett, a Kövér Béla Bábszínház, felsorolni is alig lehet azt a rengeteg kulturális műhelyt, ami működik a városban. Nagy várakozással tekintek az együttműködésünk elébe. Az eddigi pályám során több zenekarépítési, -nevelési feladaton vagyok túl, de az a fajta keretrendszer, amelyet Szeged biztosít, új a számomra, és nagy könnyebbség, hogy hosszabb távra lehet előre tervezni. Az eddigi, a hagyományos karmesteri pálya feladataival párhuzamosan haladó, és talán attól valamelyest eltérő szakmai tevékenységemet illetően izgalmas munka folyik a progresszív arculatú független együttesemnél, a Budapest Sound Collective-nél, az amatőr Medikus Zenekar pedig, ami a semmiből született, ma már elképesztő műsorokat játszik, jótékonyági koncertjeik lassan társadalmi eseményszámba mennek. De említhetem a Bartók Konzi szimfonikus zenekarát is, ahol, amikor ott tanítottam, az iskolai keretek között persze, de szintén társulatot kellett építeni. A profi, az amatőr és a tanuló együttesrel is különböző módon kellett dolgozni, s mindegyiknél meg lehetett valami újat tanulni, valami olyat, amit máshol nem. Mindennek a tapasztalatát fogom most hasznosítani Szegeden, és ha mellé teszem, hogy a nagy mesterektől, köztük Fischer Ivántól mit lehetett ellesni a zenekarépítés terén, akkor igazán izgalmas kombinációja ez a különböző tapasztalatoknak, és nagyon bízom benne, legalábbis mindent megteszek azért, hogy a Szegedi Szimfonikus Zenekar ebből komolyan profitáljon. Emellett akadnak egyéb felkéréseim is, az utóbbi időben többször vezényelhettem a Concerto Budapestet, nemrég kaptam egy meghívást az Operától, visszajárok a Miskolci Szimfonikusokhoz, a Savaria Szimfonikus Zenekarral is lesz egy koncertünk. Okosan kell beosztani az időt, de a járványos időszak után jól is esik a sok munka, nem lehet panaszra okom. ■